

M4. Ερευνητική Μεθοδολογία

Γενικές πληροφορίες μαθήματος:			
Τίτλος:	Ερευνητική Μεθοδολογία	Κωδικός Μαθήματος:	M4
Πιστωτικές Μονάδες:	4		
Τύπος μαθήματος	Υποχρεωτικό ☒	Επιλογής	☐
Εξάμηνο:	A'	Ώρες/εβδομάδα:	2
Σκοπός του μαθήματος:			
<p>Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των μεταπτυχιακών φοιτητών με τις βασικές αρχές της έρευνας (στόχος, μέσα, εκπόνηση και αποτελέσματα), καθώς και η ανάπτυξη ικανοτήτων και δεξιοτήτων για τη δημοσιοποίηση και προβολή των αποτελεσμάτων της (γραπτή και προφορική παρουσίαση). Οι φοιτητές θα κατανοήσουν τη διαδικασία μέσα από την οποία μια ερευνητική ιδέα μπορεί να γίνει αντικείμενο επιστημονικής έρευνας, καθώς και τους περιορισμούς που υφίστανται σε μια επιστημονική έρευνα.</p>			
Μαθησιακοί στόχοι:			
<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο μεταπτυχιακός φοιτητής θα πρέπει να είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none">• γνωρίζει τις διαδικασίες και την τελική προσέγγιση για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση μιας ερευνητικής εργασίας,• αντιλαμβάνεται τη διαφορά μεταξύ ποσοτικών και ποιοτικών ερευνών,• γνωρίζει τους κανόνες ηθικής και δεοντολογίας στην έρευνα,• εκτελεί με αποτελεσματικότητα μια πλήρη βιβλιογραφική αναζήτηση,• αξιολογεί τεχνικούς όρους βάσει ορολογικών αρχών,• παρουσιάζει γραπτά και προφορικά τα αποτελέσματα της ερευνάς του,• επιλέγει και συνθέτει το υλικό του για παρουσιάσεις διαφανειών και αναρτημένες ανακοινώσεις.			
Ενδεικτικό περιεχόμενο μαθήματος:			
<p>Το μάθημα οργανώνεται στις ακόλουθες εβδομαδιαίες ενότητες:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Εισαγωγή. Έννοια, σκοποί, κίνητρα, τύποι και σημασία της έρευνας. Μέθοδοι απόκτησης της γνώσης. Η επιστημονική μέθοδος. Φιλοσοφικές θεωρήσεις της έρευνας. Ο ρόλος της ερευνητικής μεθοδολογίας.2. Οργάνωση της έρευνας. Δομή της έρευνας. Στάδια, βήματα και χαρακτηριστικά της έρευνας. Σχεδιασμός και διαχείριση των ερευνητικών έργων. Ζητήματα ηθικής και δεοντολογίας στην έρευνα. Ρόλος και χαρακτηριστικά ενός νέου ερευνητή.3. Διαμόρφωση του ερευνητικού προβλήματος. Αναζήτηση και επιλογή του ερευνητικού προβλήματος. Πηγές ερευνητικών θεμάτων, διαδικασία επιλογής, παράγοντες που επηρεάζουν την επιλογή του θέματος. Διαμόρφωση του ερευνητικού προβλήματος. Σύνταξη της ερευνητικής πρότασης.4. Διεξαγωγή της έρευνας. Ερευνητικές μέθοδοι και ερευνητική μεθοδολογία. Ερευνητικές επιλογές. Επιλογή και αξιολόγηση της ερευνητικής μεθόδου. Εργαλεία της έρευνας. Δεδομένα του προβλήματος και ερευνητικές υποδομές. Επίλυση του ερευνητικού προβλήματος.5. Βιβλιογραφική έρευνα. Στόχοι και αξία της βιβλιογραφικής έρευνας. Βιβλιογραφική ανασκόπηση. Φάσεις της βιβλιογραφικής έρευνας. Βιβλιογραφικές πηγές. Αξιολόγηση των βιβλιογραφικών πηγών. Αναζήτηση και διαχείριση του βιβλιογραφικού υλικού.6. Τεχνική ορολογία. Οι ανάγκες της ορολογίας στην έρευνα. Πηγές και αρχές της τεχνικής ορολογίας. Συστήματα εννοιών. Διατύπωση των ορισμών. Απόδοση όρων σε διαφορετικές γλώσσες.7. Έρευνα με ποσοτικά δεδομένα. Ποσοτική διερεύνηση στις θετικές επιστήμες.			

<p>Δεδομένα της έρευνας. Παρατήρηση και περιγραφή. Μετρήσεις. Πηγές των ασφαμάτων των μετρήσεων. Συλλογή πρωτογενών δεδομένων. Πηγές των δευτερογενών στοιχείων. Υποθέσεις και ερευνητικές ερωτήσεις. Τύποι και έλεγχος των υποθέσεων.</p>		
<p>8. Σχεδιασμός και ανάλυση των πειραμάτων. Γενικές αρχές σχεδιασμού των πειραμάτων. Σχεδιασμός της πειραματικής συσκευής. Εκτέλεση των πειραμάτων. Ταξινόμηση, δειγματοληψία και μέτρηση. Ανάλυση των πειραματικών δεδομένων.</p>		
<p>9. Δειγματοληψία. Βασικές έννοιες της δειγματοληψίας. Σχεδιασμός και εκτέλεση των δειγματοληψιών. Επιλογή του δείγματος. Μέθοδοι και σφάλματα της δειγματοληψίας. Συνεντεύξεις και ερωτηματολόγια. Χρήση των υπολογιστών στην ποσοτική ανάλυση.</p>		
<p>10. Ποιοτικές ερευνητικές μέθοδοι. Βασικές έννοιες της ποιοτικής έρευνας. Σχεδιασμός και συλλογή δεδομένων ποιοτικής έρευνας. Ποσοτικές και ποιοτικές έρευνες. Αξιολόγηση και ερμηνεία των ποιοτικών δεδομένων.</p>		
<p>11. Διάδοση των αποτελεσμάτων της έρευνας. Σκοποί, τύποι και οφέλη της διάδοσης της έρευνας. Επικοινωνία με την επιστημονική κοινότητα. Έντυπη διάδοση της έρευνας. Άρθρα σε συνέδρια και περιοδικά. Επικοινωνία με την κοινωνία. Συνεργασία με τα μέσα μαζικής επικοινωνίας.</p>		
<p>12. Συγγραφή επιστημονικών κειμένων. Ο γραπτός λόγος στην επιστήμη και στην έρευνα. Οργάνωση και συνθήκες της συγγραφής. Κανόνες συγγραφής των επιστημονικών κειμένων. Μεθοδολογία συγγραφής πρότασης έρευνας ή μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.</p>		
<p>13. Επιστημονικές παρουσιάσεις. Προφορική παρουσίαση. Προετοιμασία της παρουσίασης. Αρχές και κανόνες για μία επιτυχημένη ομιλία. Χρήση των εποπτικών βοηθημάτων. Παρουσίαση του εποπτικού υλικού. Σύνταξη των πινάκων. Σχεδίαση των άλλων εποπτικών αντικειμένων.</p>		
<p>Ενδεικτική Βιβλιογραφία:</p>		
<p>1. Kothari C.R. 2004. <i>Research Methodology</i>, New Age International Publishers, ISBN: 978-81-224-2488-1.</p>		
<p>2. Bhattacharyya D.K. 2009. <i>Research Methodology</i>, Excel Books, New Delhi, ISBN: 8174464972.</p>		
<p>3. Creswell J.W. 2011. <i>Η Έρευνα στην Εκπαίδευση: Σχεδιασμός, Διεξαγωγή και Αξιολόγηση της Ποσοτικής και ποιοτικής Έρευνας</i>, εκδόσεις ΙΩΝ, ISBN: 9789606970610.</p>		
<p>4. Blaxter L., Hughes C., Tight M. 2001. <i>How to research</i>, Open University Press, Philadelphia USA, ISBN: 0-335-20903-3.</p>		
<p>5. Λατινόπουλος Π. 2010. <i>Τα πρώτα βήματα στην έρευνα</i>, εκδόσεις ΚΡΙΤΙΚΗ, ISBN: 9789602186671.</p>		
<p>6. Τσάντας Ν., Μωυσιάδης Χ., Μπαγιάτης Ν., Χατζηπαντελής Θ. 1999. <i>Ανάλυση Δεδομένων με τη Βοήθεια Στατιστικών Πακέτων</i>, εκδόσεις Ζήτη, Θεσσαλονίκη, ISBN: 9789604315185.</p>		
<p>Μέθοδος διδασκαλίας :</p>		
Διαλέξεις	☒	90%
Σεμινάρια	☐	
Εργαστήριο	☐	
Ασκήσεις	☒	10%
Άλλο:	☐	
Σύνολο		100%

Περιγραφή μεθόδου διδασκαλίας:

Στα μαθήματα, για κάθε αντικείμενο της ερευνητικής μεθοδολογίας γίνεται μία διάλεξη και συζήτηση με τους φοιτητές. Ανατίθεται μία εξαμηνιαία εργασία σε κάθε φοιτητή με θέμα σχετικό με κάποιο αντικείμενο του μαθήματος και αυτή υποβάλλεται στον διδάσκοντα και παρουσιάζεται από τον φοιτητή στην τάξη κατά τα τελευταία μαθήματα του εξαμήνου. Εναλλακτικά, οι φοιτητές μπορούν να υποβάλλουν πρόταση για εκπόνηση ερευνητικής εργασίας ή μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας (ΜΔΕ). Η πρόταση αυτή περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

- το θέμα της μεταπτυχιακής διατριβής,
- τα ερευνητικά ερωτήματα των οποίων άπτεται η διατριβή,
- σύντομη επισκόπηση και κριτική θεώρηση της σχετικής βιβλιογραφίας,
- μεθοδολογία της έρευνας και προτεινόμενες τεχνικές έρευνας,
- αναλυτικό χρονοδιάγραμμα εκπόνησης της διπλωματικής εργασίας,
- σχετικές αναφορές και βιβλιογραφία.

Αυτά τα δύο είδη εργασιών δίνουν στους φοιτητές τη δυνατότητα να εφαρμόσουν τις αρχές και τεχνικές της ερευνητικής μεθοδολογίας καθώς και να εξασκηθούν στην συγγραφή τεχνικών κειμένων και στην προφορική παρουσίαση τους σε κοινό.

Τρόπος εξέτασης:

	<i>Γραπτά</i>	<i>%</i>	<i>Προφορικά</i>	<i>%</i>
Ασκήσεις	☐		☐	
Εργασία	☒	80	☒	20
Ενδιάμεση εξέταση	☐		☐	
Τελικές εξετάσεις	☐		☐	
Άλλο:	☐		☐	

Περιγραφή εξέτασης:

Η ατομική εργασία κάθε φοιτητή, η οποία εκπονείται στη διάρκεια του εξαμήνου, επιβλέπεται από τον διδάσκοντα και παρουσιάζεται στα τελευταία μαθήματα του εξαμήνου, αξιολογείται από τον διδάσκοντα και βαθμολογείται το γραπτό κείμενο με συντελεστή 80% και η προφορική παρουσίαση με συντελεστή 20%. Η εργασία αυτή, ουσιαστικά περιλαμβάνει την εφαρμογή όλων των επιμέρους αρχών και τεχνικών της ερευνητικής μεθοδολογίας και επομένως καλύπτει όλη την εξεταστέα ύλη του μαθήματος.